

Cannabis myter och fakta

AMB och Wasaskolan
Tingsryd

9 januari 2024

Pelle Olsson

www.pelleolsson.se

CANNABIS SOM MEDICIN
HISTORIA – POLITIK – FORSKNING

Några av mina nya böcker

Föreläsningen handlar om

- ▶ Grundkunskaper och historik
- ▶ Hjärnan och andra skador
- ▶ Är alkohol värre?
- ▶ Ökar bruket?
- ▶ En bra medicin?
- ▶ Cannabis och våld
- ▶ Legalisering
- ▶ Drogprevention i skolan

Olika droger från cannabis

Marijuana

Hasch

Edibles (ätbar och drickbar)
Olika THC- konzentrat
Oljor med CBD

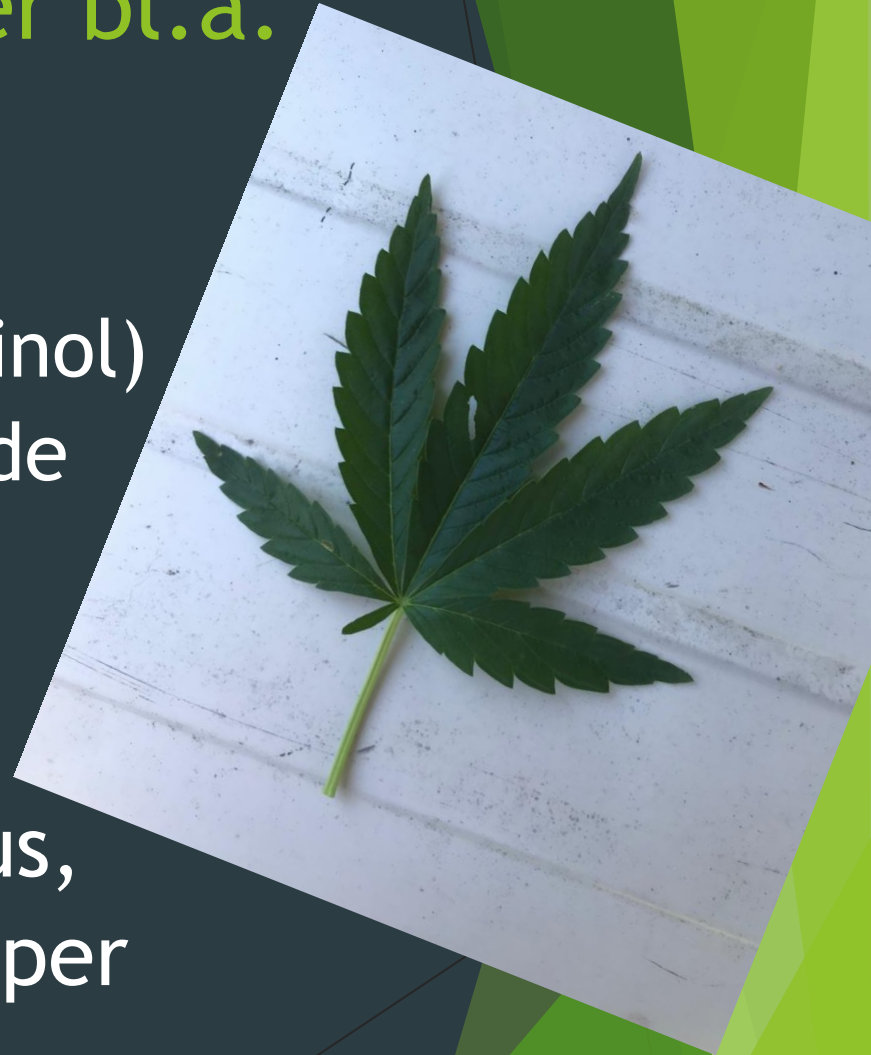
Cannabis innehåller bl.a.

- ▶ THC

(delta 9-tetrahydrocannabinol)
är den viktigaste rusgivande
substansen.

- ▶ CBD

(cannabidiol) ger inget rus,
vissa medicinska egenskaper

Varför blev cannabis förbjudet?

► 1945 - 1961

Många utvecklingsländer bl.a. Angola, Brasilien, Egypten, Indien, Iran, Mexico, Marocko, Sovjetunionen, Sydafrika och Tunisien rapporterade till FN om stora problem med cannabis ...

► 1961

... därför togs cannabis med i
FN:s Allmänna
narkotikakonvention 1961 som
en förbjuden drog.

Källor: FN-dokument: Commission on Narcotic Drugs. Report 1953. 8th session. 30/3-24/4 1953. Suppl. nr 4. + Commission on Narcotic Drugs. 9th session, 246th meeting. 27/5 1954. E/CN.7/SR246. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1958., 13th session. 28/54- 30/5 1958. Suppl. nr 9. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1963. 18th session. 29/4-17/5 1963. Suppl. nr 9.

Den cannabis som förbjöds 1961

Den cannabis som legaliseras idag

Dagsläget:

- ▶ Mer potent cannabis
- ▶ Säkrare bevis för skador

Trots detta:

- ▶ Fler tror att drogen är ofarlig
- ▶ Fler länder legaliserar

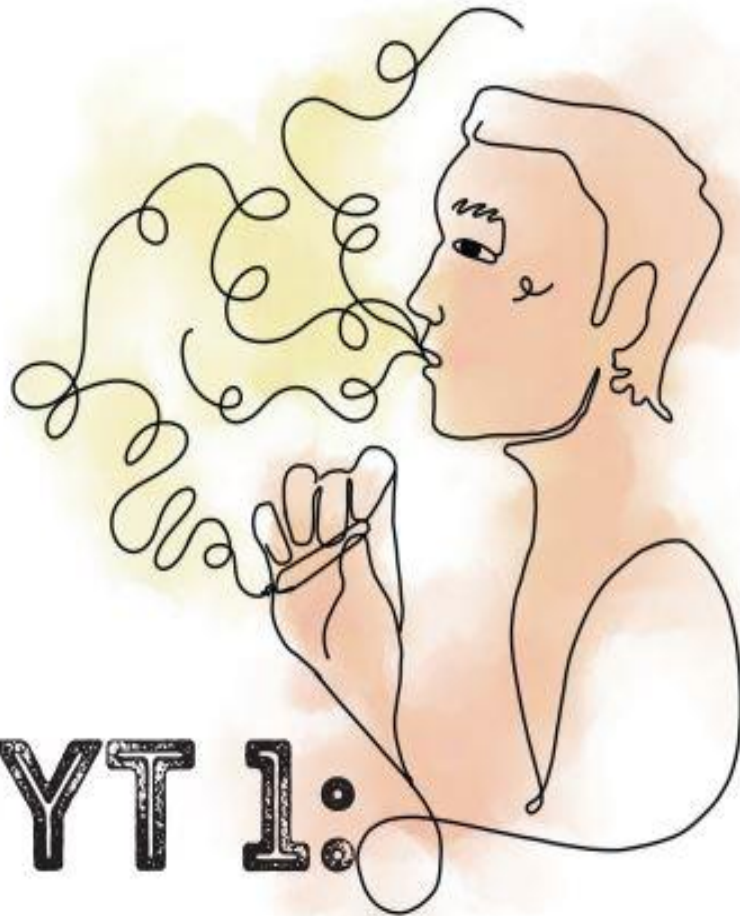
och det beror på ...

... att en allt rikare cannabisindustri påverkar medier, politiker, folkopinion och forskning.

”Big Marijuana”
sprider vilseledande
påståenden - myter.

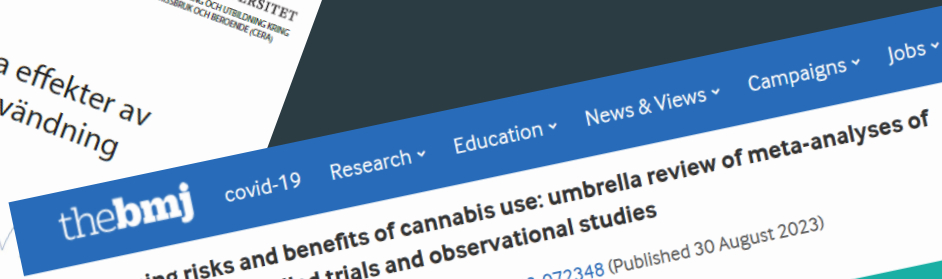

MYT 1:

**CANNABIS ÄR
INTE SÅ**

FARLIGT

Aktuella forskningsgenomgångar

Linked Editorial

Benefits and risks of cannabinoids

Article	Related content	Metrics	Responses	Peer review
Marco Solmi ^{1 2 3 4 5 6 7} , associate professor, Marco De Toffol, psychiatrist ⁸ , Jong Yeob Kim, public health doctor ⁹ , Min Je Choi, psychiatrist ⁹ , Brendon Stubbs, advanced fellow ^{10 11} , Trevor Thompson, associate professor of clinical research ¹² , Joseph Firth, research fellow ^{13 14} , Alessandro Miola, psychiatrist ¹⁵ , Giovanni Croatto, psychiatrist ¹⁶ , Francesca Baggio, psychiatrist ¹⁶ , Silvia Michelson, psychiatrist ¹⁷ , Luca Ballan, psychiatrist ¹⁷ , Björn Gerdle, professor ¹⁸ , Francesco Monaco, psychiatrist ^{19 20} , Pierluigi Simonato, psychiatrist ²¹ , Paolo Scocco, psychiatrist ²² , Valdo Ricca, Professor ²³ , Giovanni Castellini, associate professor ²³ , Michele Fornaro, assistant professor ²⁴ , Andrea Murru, researcher ²⁵ , Eduard Vieta, professor ²⁵ , Paolo Fusar-Poli, professor ^{5 26} , Corrado Barbui, professor ²⁷ , John P A Ioannidis, professor ^{28 29 30} , André F Carvalho, senior researcher ³¹ , Joaquim Radua, associate professor ³² , Christoph U Correll, professor ^{7 33 34} , Samuele Cortese, professor ^{6 35 36 37 38} , Robin M Murray, professor ³⁹ , David Castle, professor ^{40 41} , Jae Il Shin, professor ^{42 43} , Elena Dragioti, associate professor ^{18 44}				

Vad skadas mest av
cannabis?

Svar:

▶ Tonårshjärnan

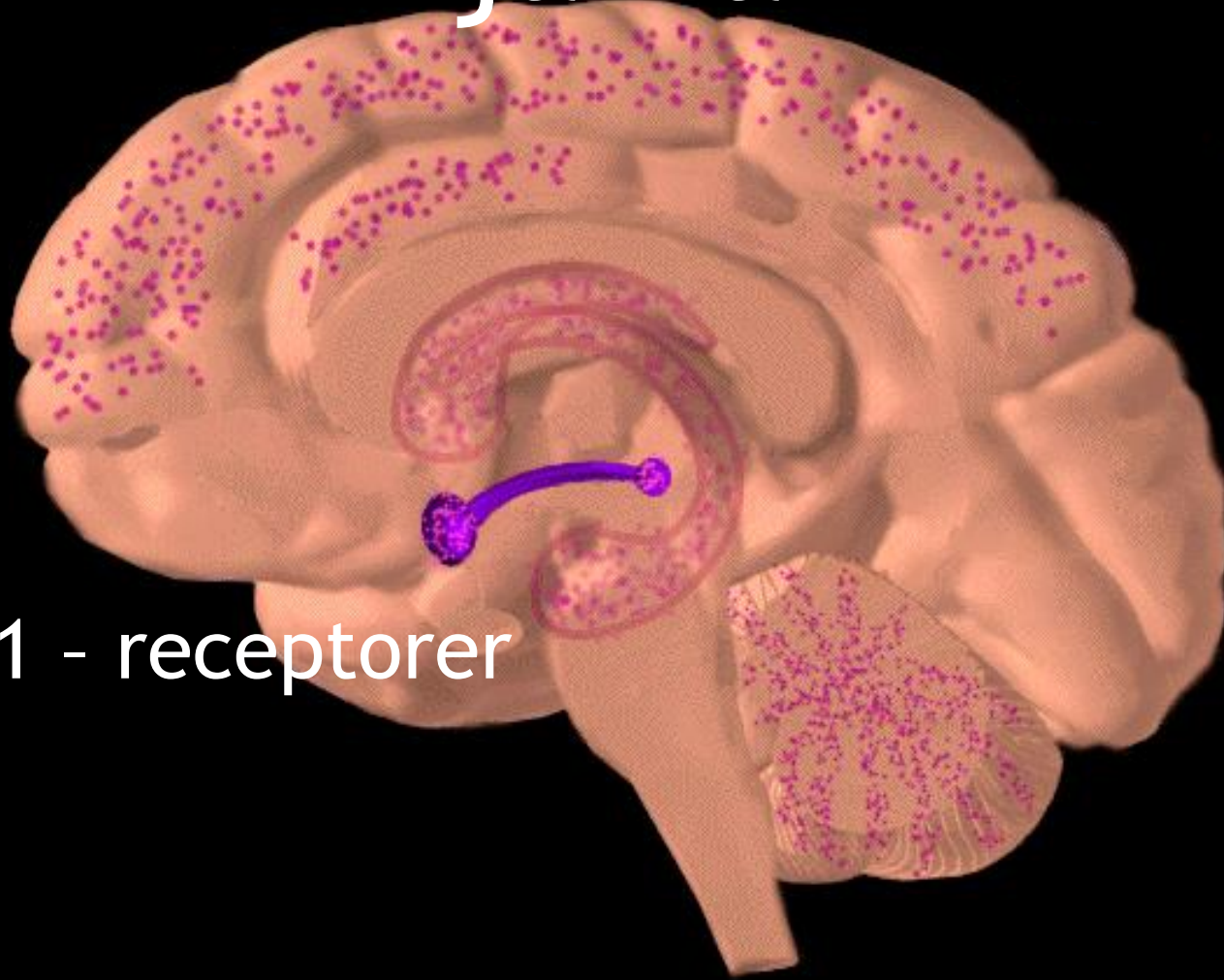
Alla andra hjärnor

Kroppsliga skador

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017.

Hjärnan

CB1 - receptorer

CB1-receptorerna är en del av det
endocannabinoida systemet som reglerar:

Hjärta

Matsmältning

Immunförsvar

Tänkande

Minne

Koordination

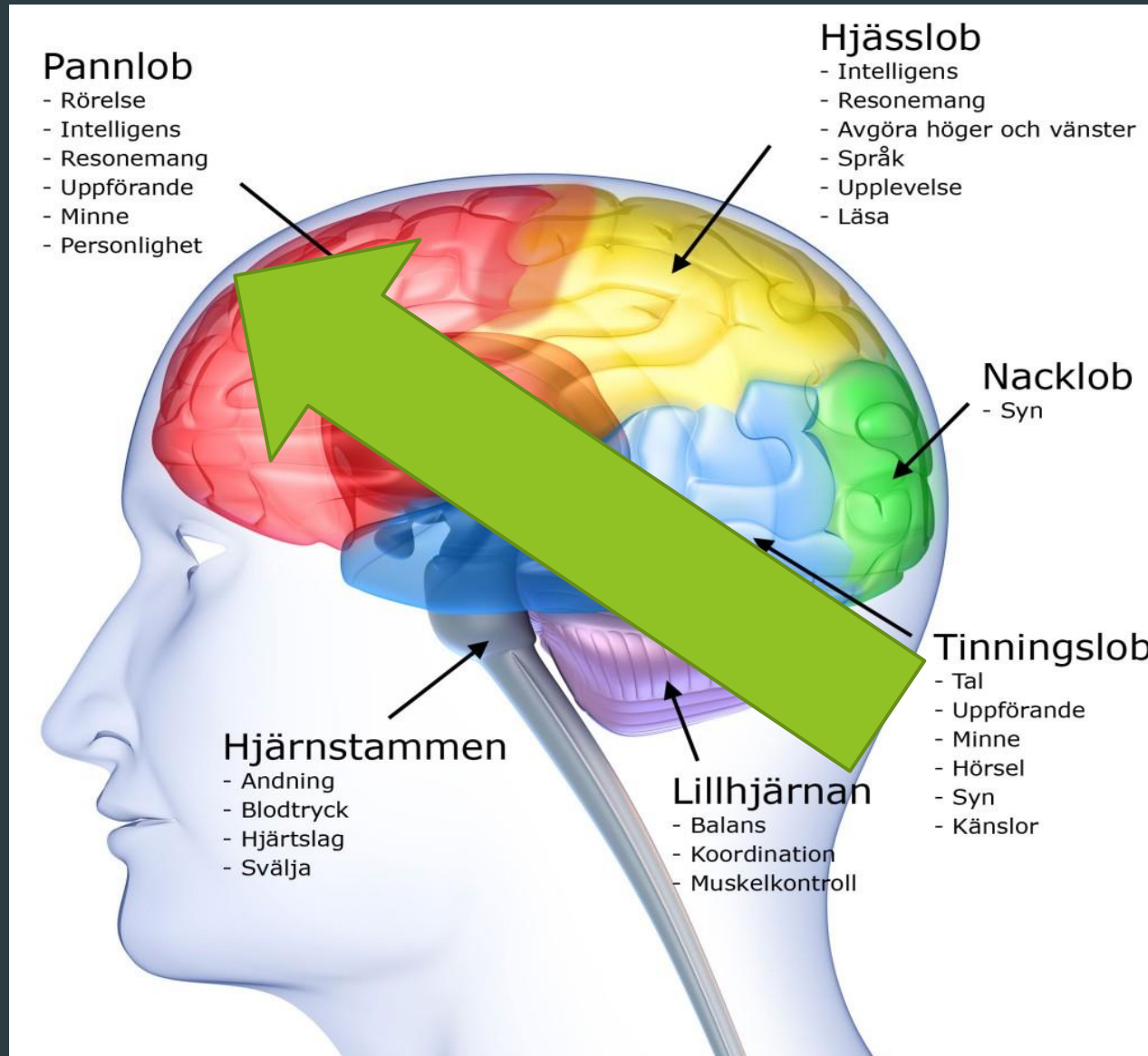
Belöning

m.m.

CB1-receptorerna påverkas av

- ▶ Kroppens egna cannabinoider:
anandamid m.fl. = BRA
- ▶ Cannabis (THC) = DÅLIGT
- ▶ Syntetisk cannabis (Spice)
= ÄNNU VÄRRE

Hjärnans utveckling från 0 till 25 år

Effekter på hjärnan

Försämringar av:

- ▶ Minne
- ▶ Tidsuppfattning
- ▶ Språkförmåga

Sämre skol-
prestationer

▶
Källor, bland annat: DuPont, RL. et al (2013). Americas drop out crisis. The unrecognized connection to adolescent substance use. Institute for Behavior and Health (IBH) and Center on Young Adult Health and Development (CYAHD). March 2013.

Fler risker, särskilt för tonårshjärnan

- ▶ Outvecklad "vuxenhjärna"
- ▶ 2-5 gånger ökad risk för schizofreni
- ▶ 3-4 gånger ökad risk för psykoser
- ▶ 17 procent blir beroende
- ▶ Ökad risk för annat missbruk
- ▶ Utslättat känsloliv

Victor, 24, f.d. cannabisrökare

”Den värsta skadan med cannabis är att det stora livsperspektivet försvinner. Du blir apatisk utan att fatta de själv, du tappar lusten och nyfikenheten att träffa nya människor, du tappar din livsenergi just i den ålder då du behöver den som bäst.”

Skillnader "vuxenhjärna" och "tonårshjärna" sitter i prefrontala cortex

- ▶ Omdöme
- ▶ Impulskontroll
- ▶ Beslutsförmåga
- ▶ Samordningsförmåga
- ▶ Förmåga att bearbeta
komplicerade intryck

MYT 2:
ALKOHOL ÄR
MYCKET
VÄRRE

1. Cannabisanvändare dricker mer än andra

EMCDDA (2009). Polydrug use. Patterns and responses.
Europeiska Unionens publikationsbyrå i Luxemburg.
[http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues/polydrug-use /Sid 14.](http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues/polydrug-use/Sid_14)

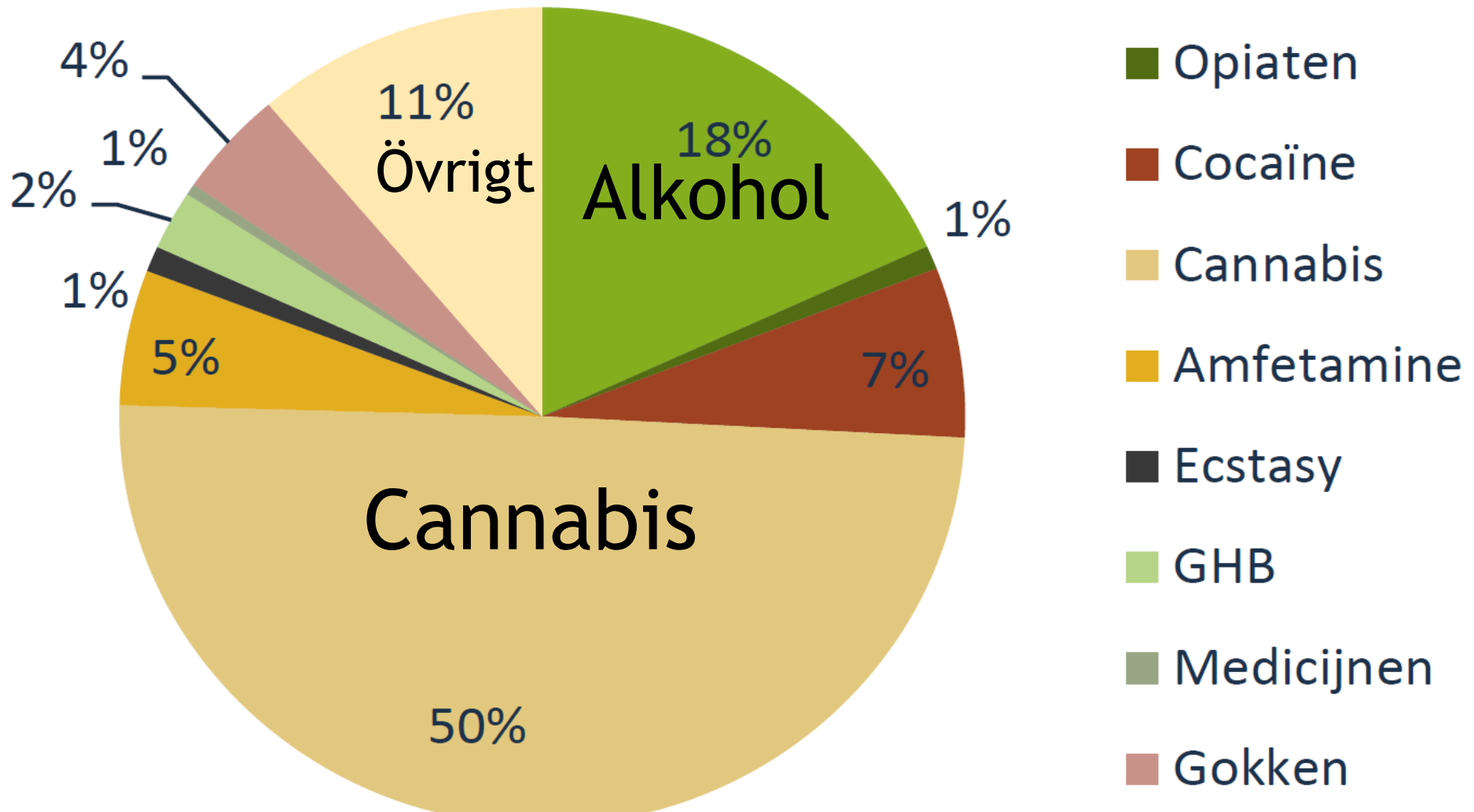
Guttormsson, U. (2014). Vad vet vi om cannabis-
användning bland unga? CAN. [Vad vet vi om
cannabisanvändning bland unga? - CAN](#)

2. Många fler unga
får problem med
cannabis jämfört
med alkohol.

- trots att alkohol
är vanligare

Beroendevård i Holland < 25 år

Key figures addiction care 2015, www.sivz.nl

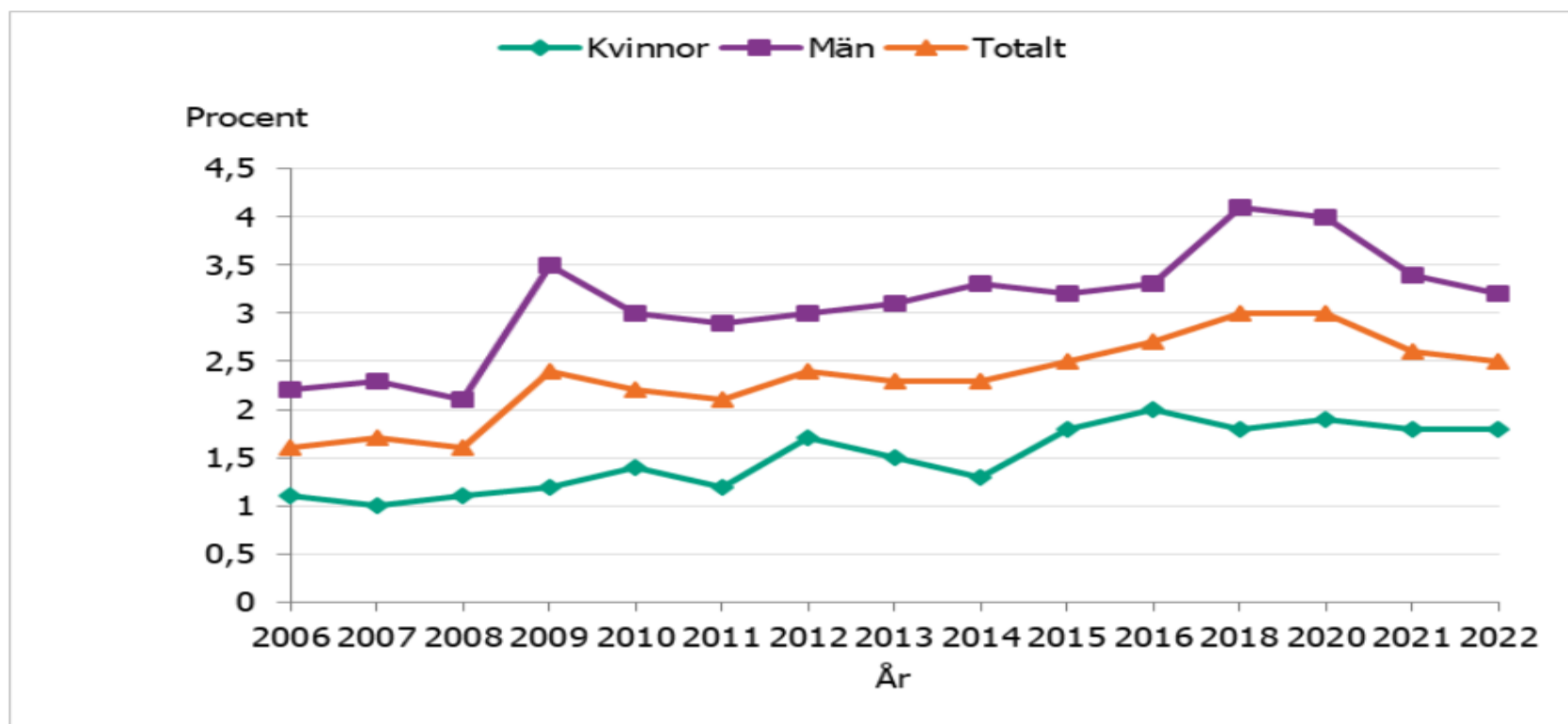
MYT 3:

ALLA

HAR RÖKT PÅ

Andelen i befolkningen (16 -84 år) som använt cannabis senaste 12 månaderna.

Figur 1. Andelen i befolkningen (16–84 år) som använt cannabis under de senaste 12 månaderna.

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor 2022.

Ökar bruket bland unga?

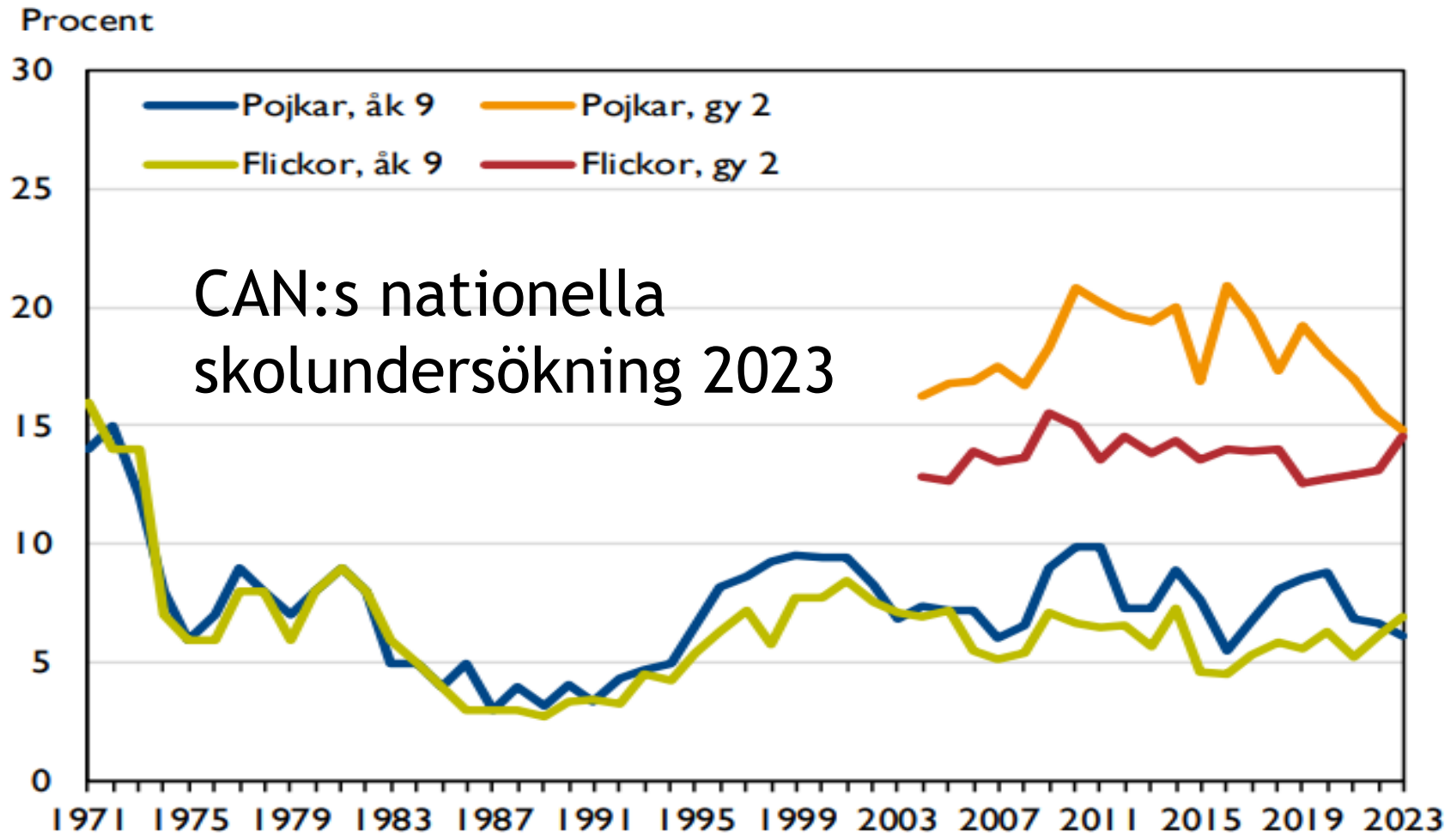
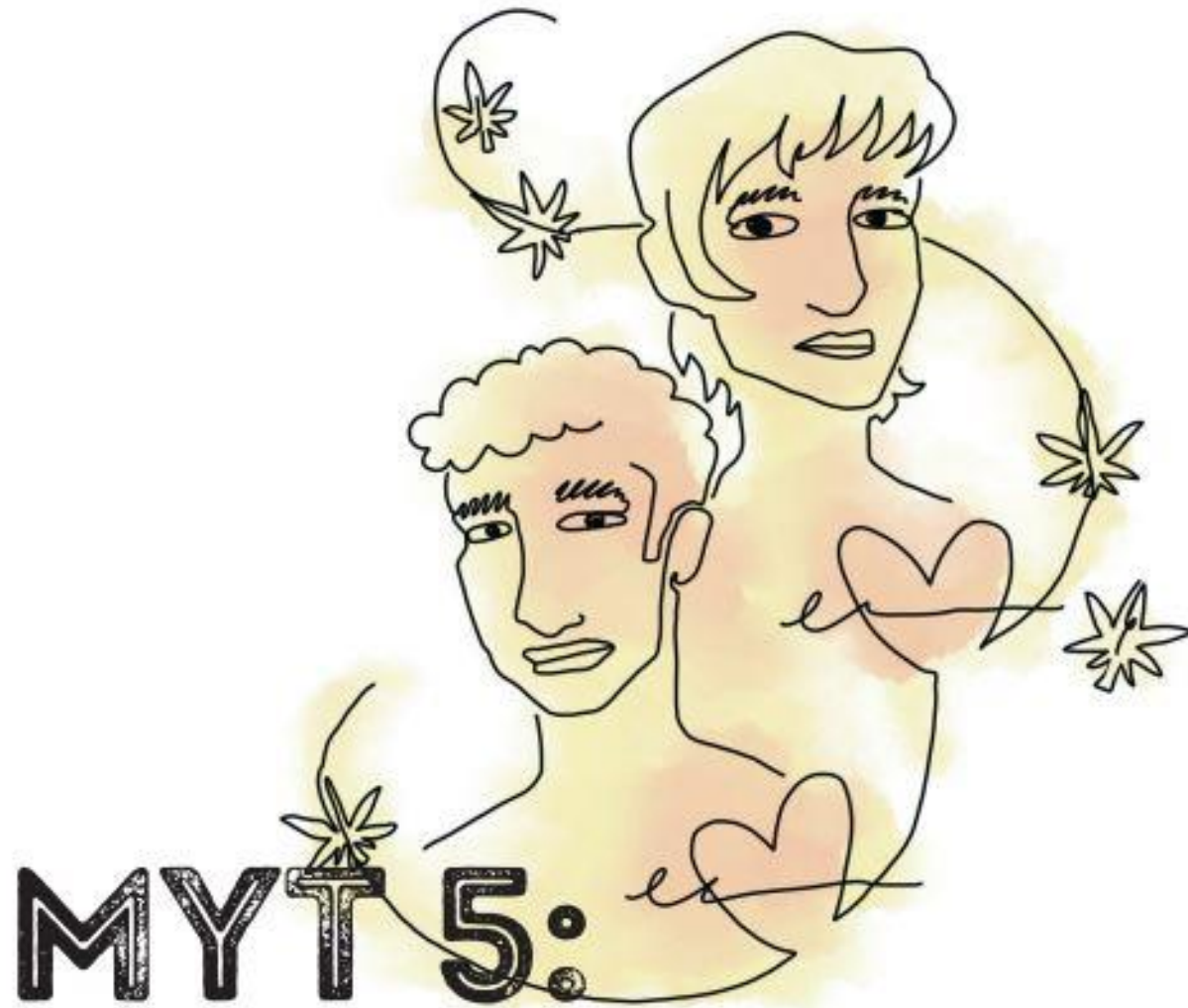

Diagram 9. Andelen elever som använt narkotika någon gång. Efter kön och årskurs. 1971–2023.

MYT 5:

CANNABIS ÄR
MEDICIN

Vad säger vetenskapen?

Cannabis kan

- lindra kronisk smärta
- minska kramper (vid MS)
- minska kramper vid epilepsi hos barn
- öka aptiten och minska illamående vid cellgiftsbehandling

- Några källor:

*Bertha K. Madras. Update of Cannabis and its medical use. 37th ECDD Agenda item 6.2, WHO. 2015.

- The National Academies of Sciences: The Health effects of cannabis and cannabinoids (2017)
- Se även Cannabis som medicin, 2017 och 2020

Hur många får 30 % smärtlindring vid kronisk smärta?

Cannabis (syntetisk/framrenad/ naturlig):

29,0 %

Placebo:

25,9 %

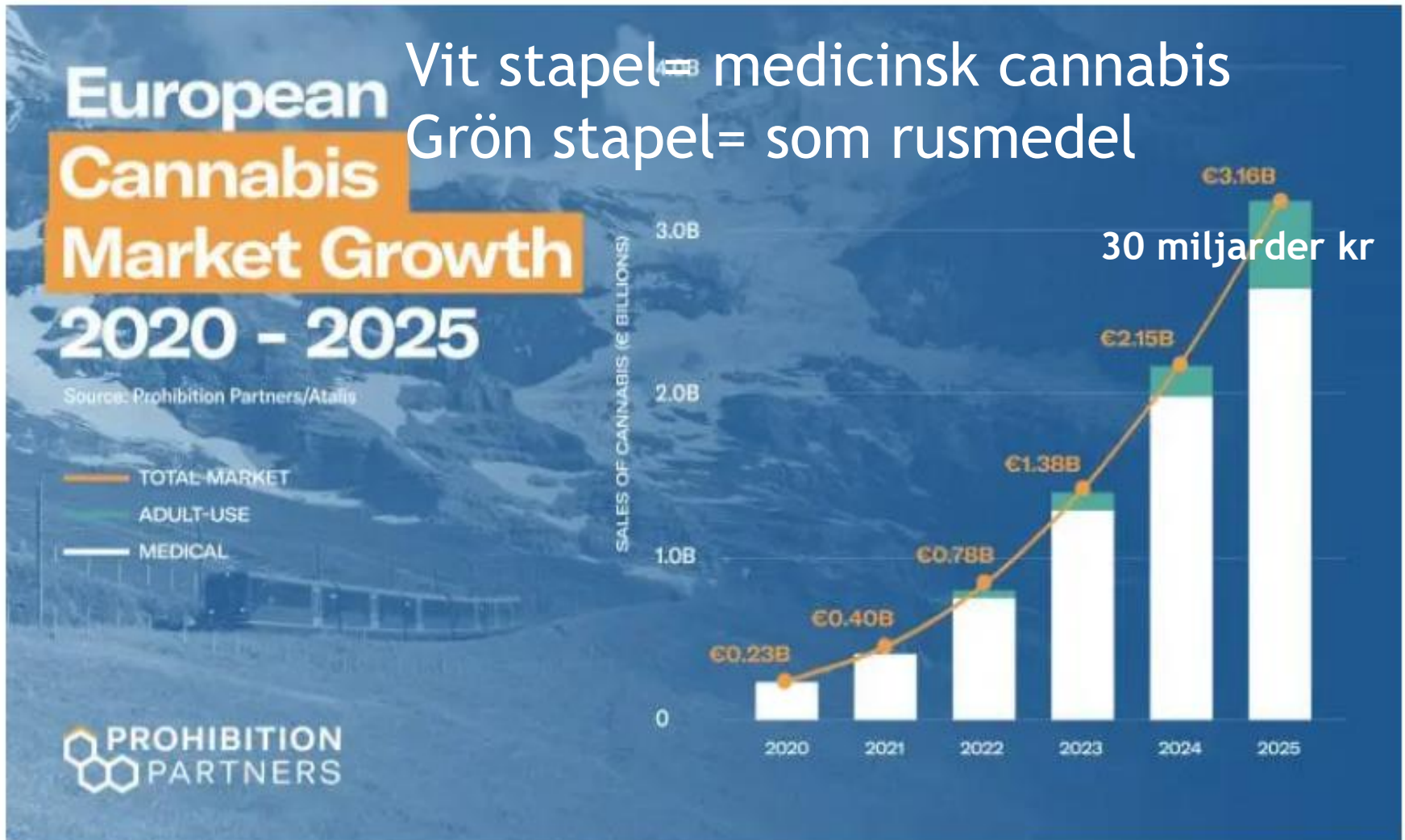
50 % smärtlindring:

Ingen skillnad mellan cannabis och placebo

Källa: Stockings et al (2018) Cannabis and cannabinoids for the treatment of people with chronic noncancer pain conditions: a systematic review and meta-analysis of controlled observational studies. Pain Oct 159:1932-54.

Cannabisindustrin satsar på medicinsk användning i Europa, trots svag nytta

Vit stapel = medicinsk cannabis
Grön stapel = som rusmedel

”Medicinsk” cannabis = cannabis

1. Växten cannabis är inte godkänd som läkemedel av någon läkemedelsmyndighet i världen

2. Nordamerika: all sorts cannabis kan vara medicin

Europa: striktare regleringar

3. Sativex och Epidyolex är läkemedel som innehåller THC och CBD (ej samma sak som cannabis, läkemedlen innehåller bara dessa ämnen).

4. Dessa läkemedel har liten användning.

5. Bättre sådana läkemedel kan komma i framtiden.

PS . Kaffe har liksom cannabis vissa medicinska egenskaper, fast bättre

Biverkningar:
Sömnpromblem
Milt beroende

Förebygger/
minskar risken:
Parkinsons sjukdom
ADHD
Stroke
Diabetes typ 2
Astma
Ges till prematura barn

PS 2. Även all annan narkotika samt alkohol har medicinska egenskaper.

MYT 6:

**CBD ÄR EN
HÄLSOKUR**

CBD I

- ▶ Skador och nytta dåligt utforskade
- ▶ Regleras av läkemedelslagstiftningen
- ▶ CBD-olja innehåller ofta THC =narkotika

CBD II- nytta och skador

- ▶ Epidyolex (läkemedel mot barnepilepsi)
- ▶ Ångestdämpande i höga doser
- ▶ Kan ge rus
- ▶ Skadar arvsmassan DNA
- ▶ Påverkar kromosomerna
- ▶ Cancerframkallande
- ▶ Diarré
- ▶ Sömnighet - sömnproblem
- ▶ Förhöjda leverenzymmer

MYT 7:

**MAN BLIR LUGN OCH
FRIDFULL
AV CANNABIS**

- ▶ De flesta som dricker alkohol blir också lugna, men några blir våldsamma.
- ▶ Många mycket grova våldsbrott begås under cannabisrus.
- ▶ Alkohol och cannabis innebär ungefär samma riskökning för våld.

Några källor:

Dellazizzo et al (2020). [Association Between the Use of Cannabis and Physical Violence in Youths: A Meta-Analytical Investigation. American Journal of Psychiatry](#)

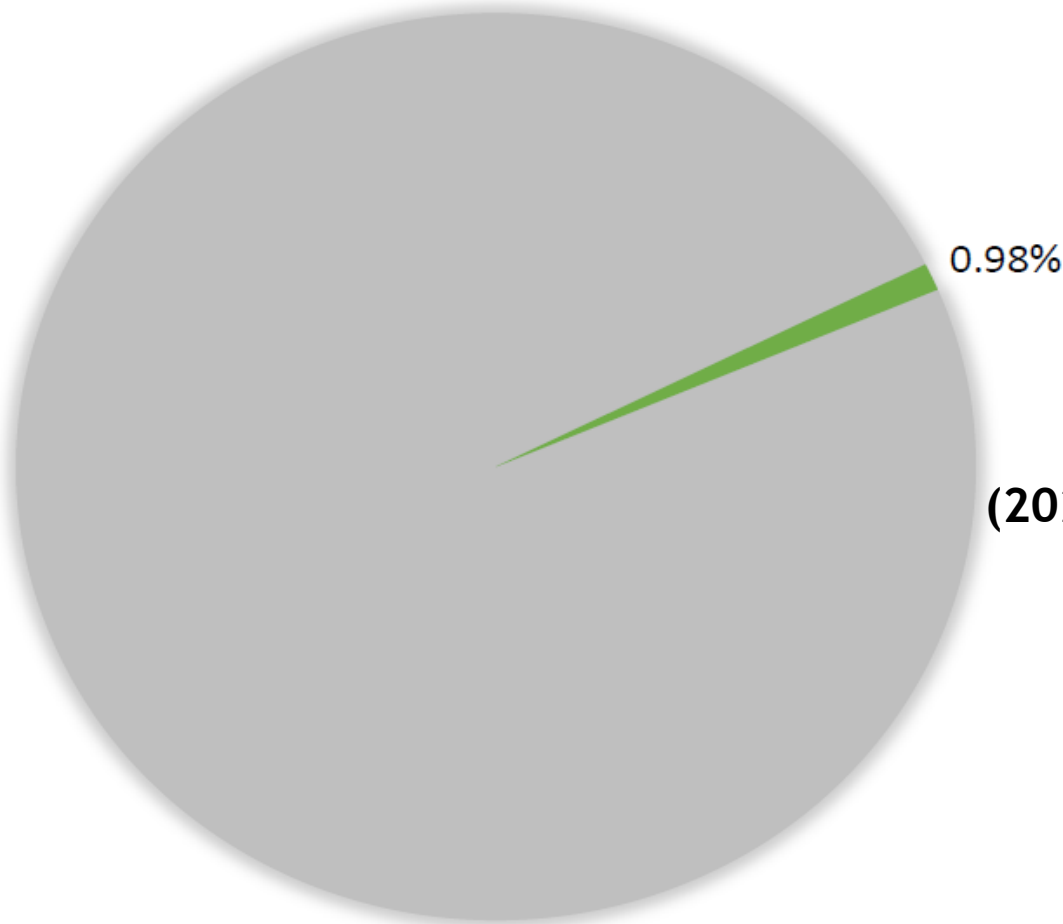
Miller et al (2020). A Review of Cases of Marijuana and Violence. [Int J Environ Res Public Health](#). 2020 Mar; 17(5): 1578

**LEGALISERING
MINSKAR
PROBLEMEN**

Skatteinkomster, Colorado

COLORADO'S STATEWIDE BUDGET, FY 2020

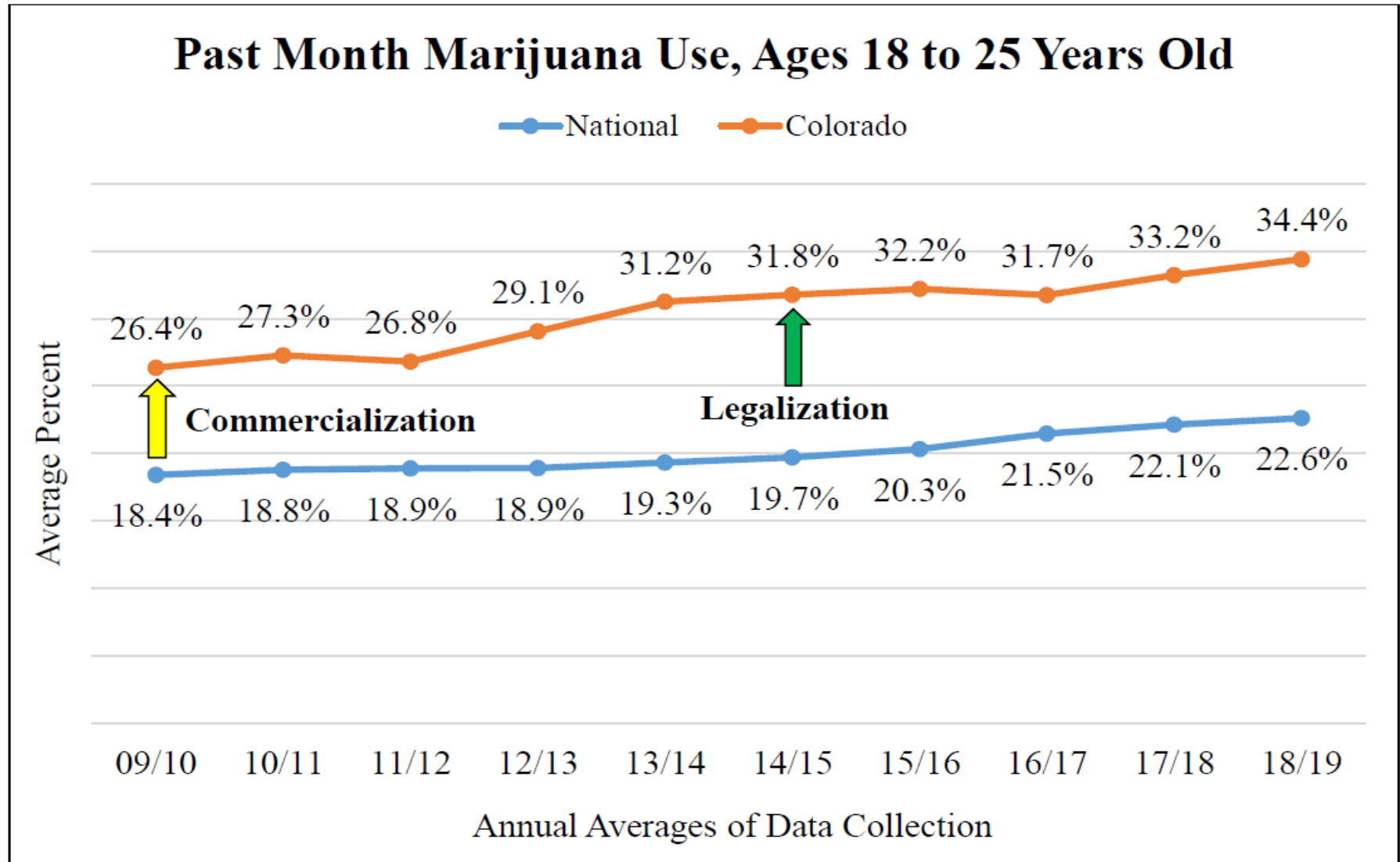

Marijuana Tax Revenue*
(Medical and Recreational)
= Ninty-eight hundreths of
one percent or \$319
Million dollars of the \$32.5
Billion budget

(2022: 313 miljoner dollar)

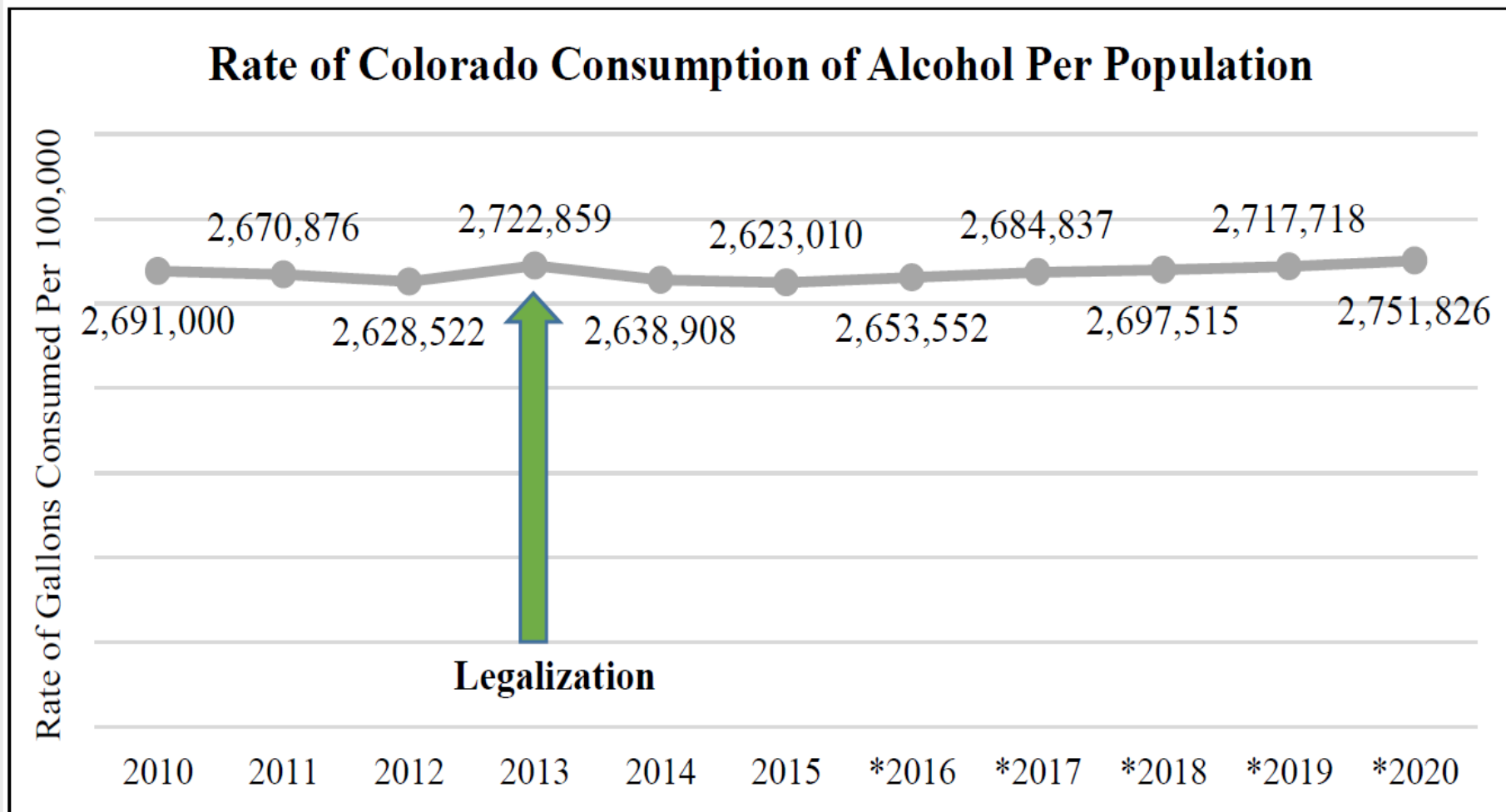
*Revenue from marijuana taxes as a portion of Colorado's total statewide budget

Bruket ökar i Colorado

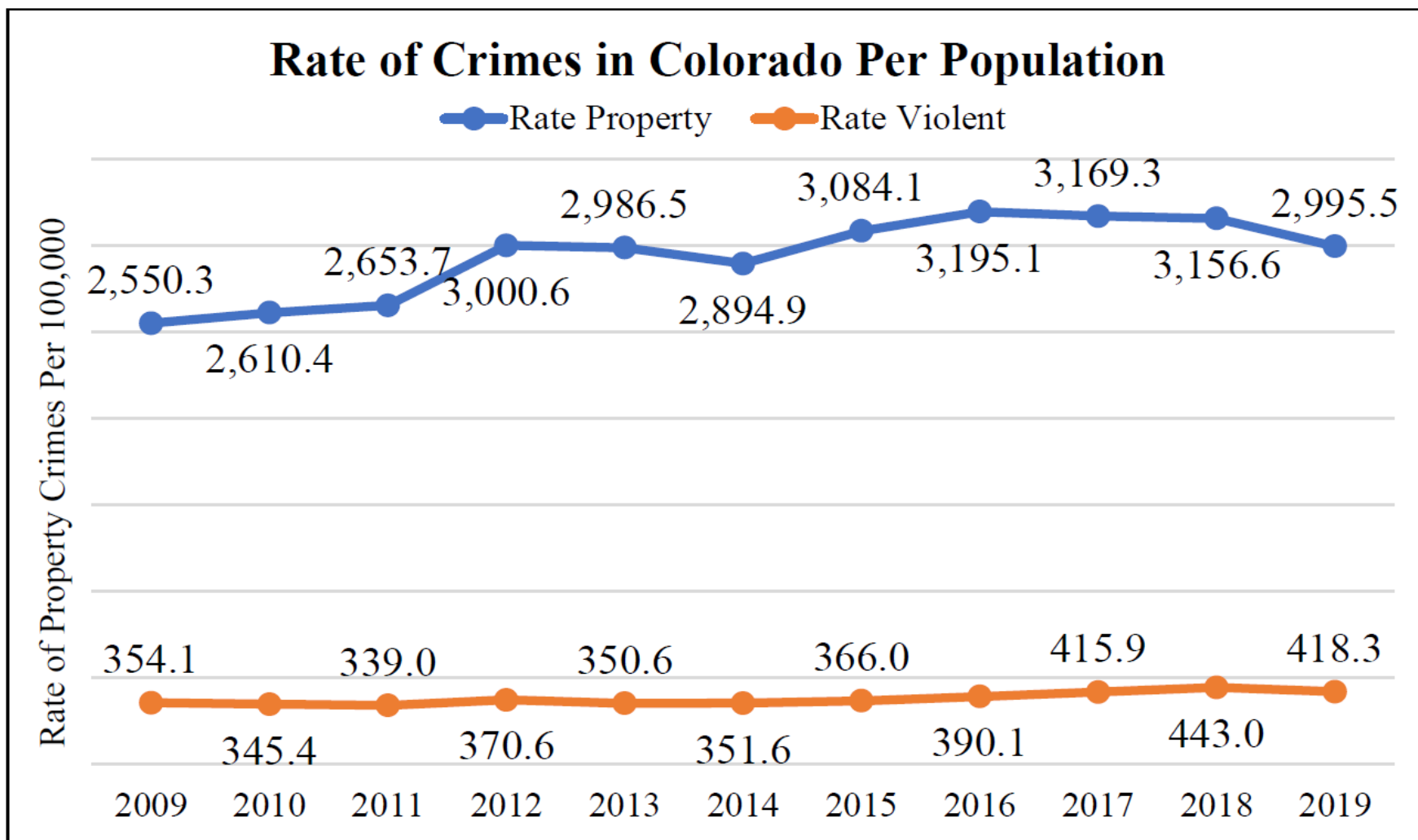
Source: SAMHSA, Center for Behavioral Health Statistics and Quality, NSDUH, 2018 and 2019

Colorado: Alkoholkonsumtionen per capita har inte minskat

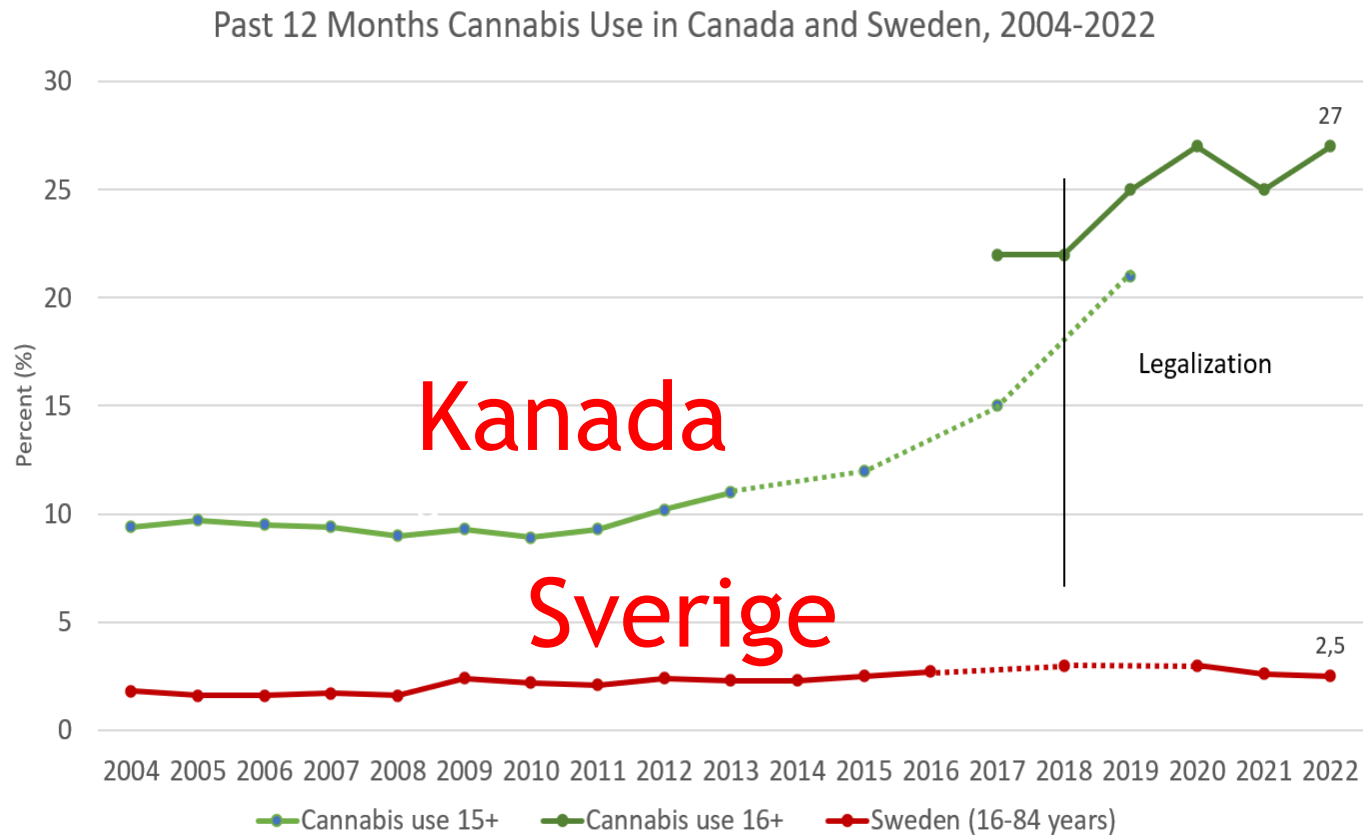
SOURCE: Colorado Department of Revenue, Colorado Liquor Excise Tax

Colorado: Fler stölder och våldsbrott än före legaliseringen

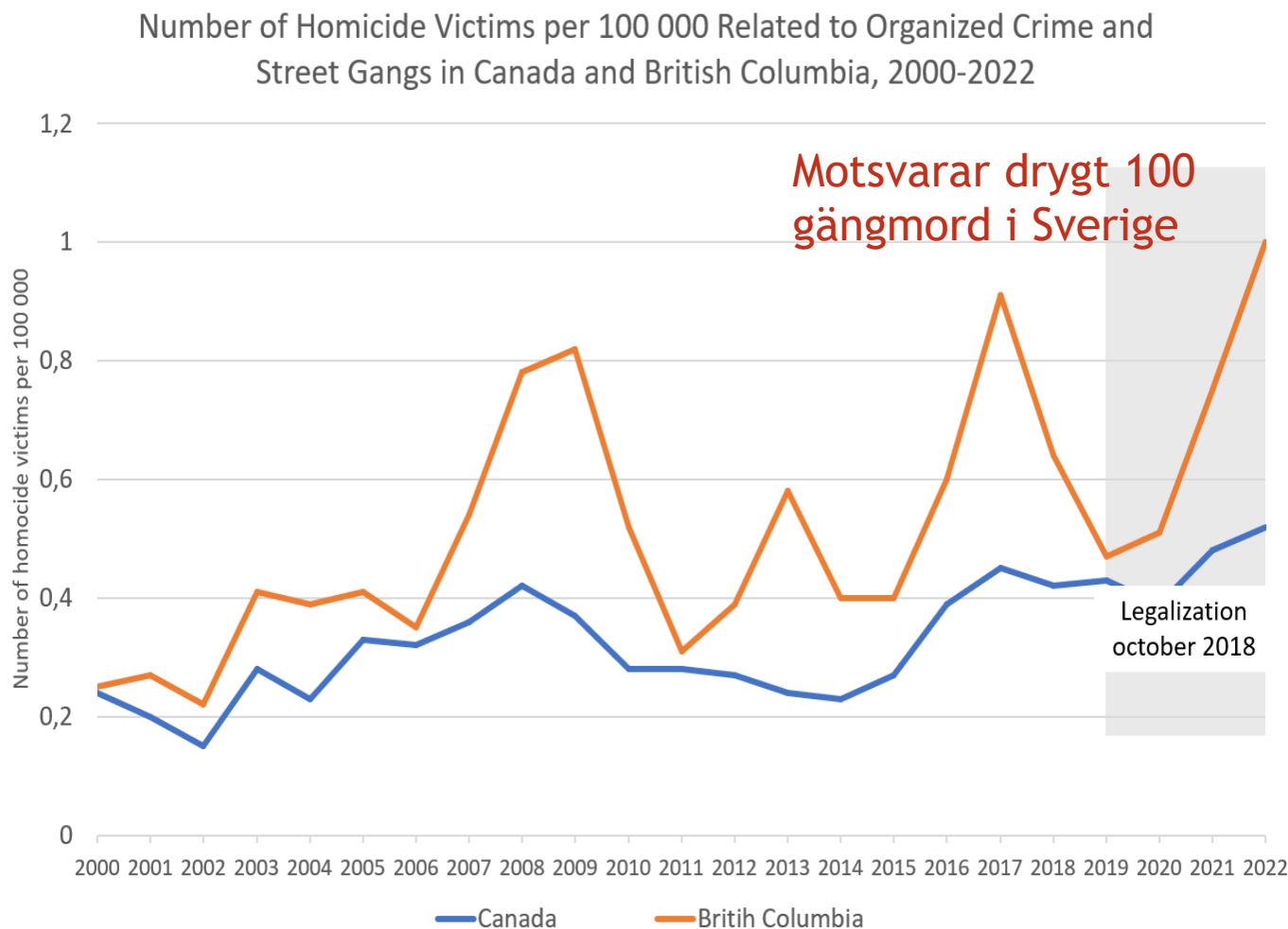
SOURCE: Colorado Bureau of Investigation

Kanada: Bruket ökar efter legalisering

Sources: StatCan, Canadian Cannabis Survey and Public Health Agency of Sweden

Gängmord i British Columbia, Kanada

Source: Statistics Canada

FN:s narkotika- kontrollstyrelse

INTERNATIONAL NARCOTICS CONTROL
BOARD

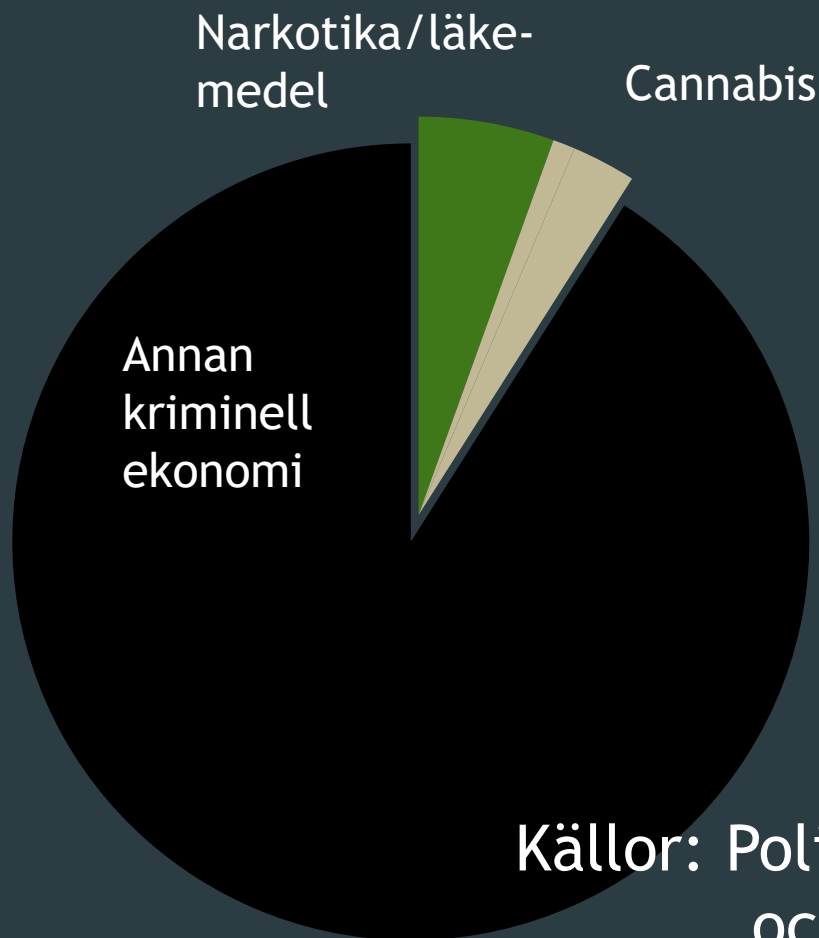

“In all jurisdictions where cannabis has been legalized, data show that cannabis-related health problems have increased”

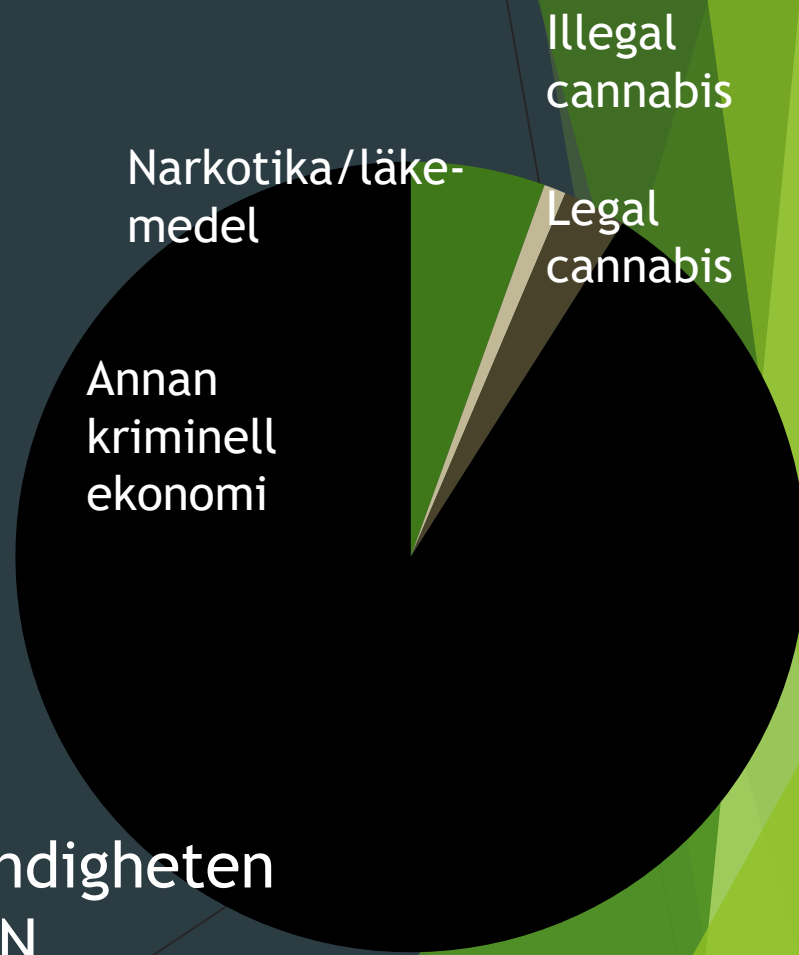
“In general terms, one can ascertain that the legalizing jurisdictions did not reach the goals they had pursued through legalization.”

Sverige

Den kriminella ekonomins omsättning

Den kriminella ekonomins omsättning vid legalisering

Källor: Polismyndigheten
och CAN

Drogprevention i skolan

61 svenska gymnasier har en policy med slumpvisa, frivilliga drogtestar

Knut Hahn-gymnasiet i Ronneby, en av allt fler skolor som drogtestar elever. Foto: Pelle Olsson & iStockphoto

Alt fler gymnasieskolor inför drogtestar

Gymnasieskolan Knut Hahn i Ronneby i Blekinge har länge bedrivit ett framgångsrikt drogförebyggande arbete. Där ingår bland annat slumpvisa drogtestar och tätt samarbete med socialtjänst och polis. Hittills har 62 skolor i Sverige infört drogtestar.

Drogtester av elever på Klippans gymnasier, bl a på Åbyskolan. Foto: RNS & Klippans kommun

Klippan bäst på förebygga droger bland unga

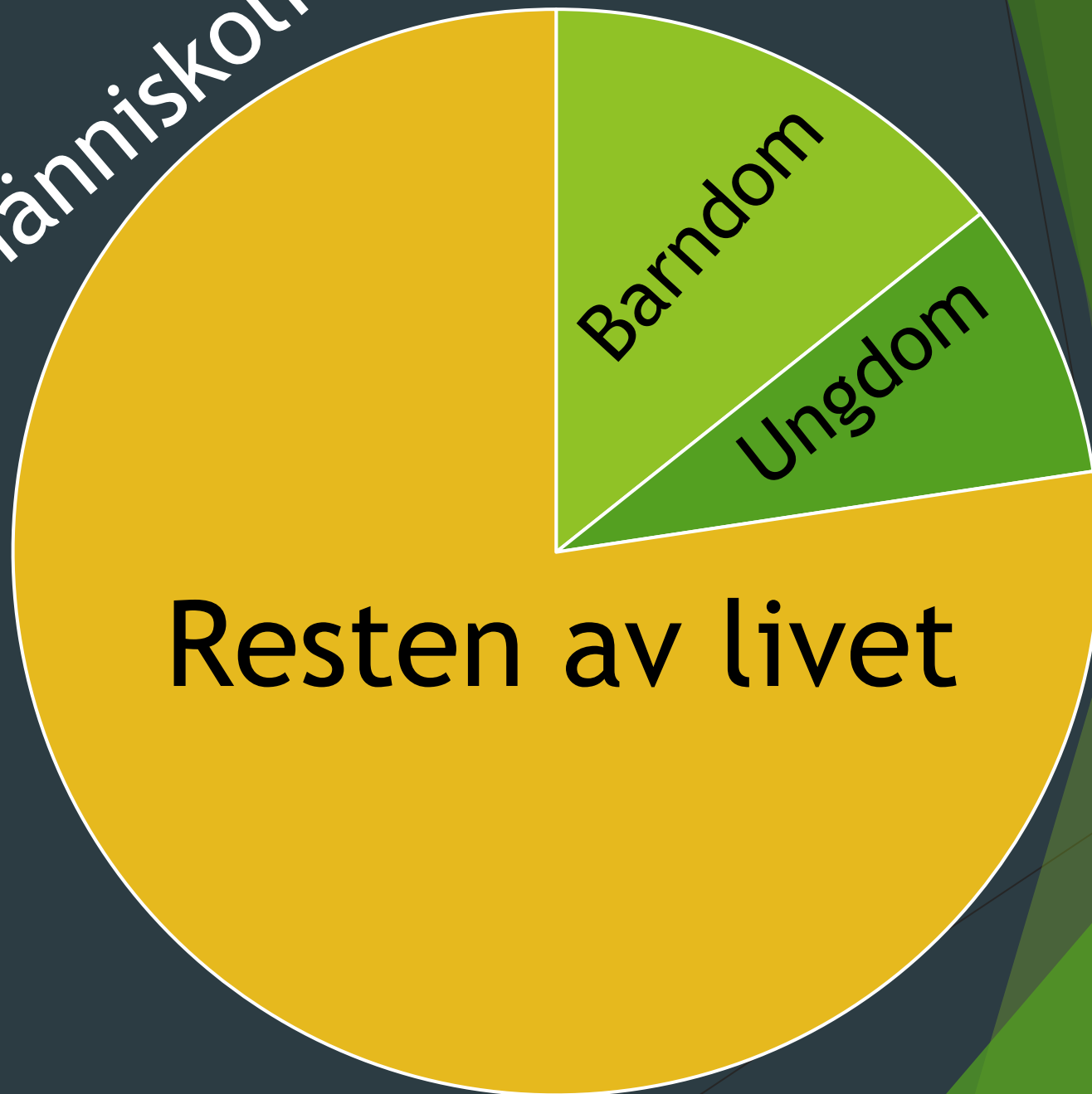
I Klippans kommun använder minst andel gymnasieelever narkotika i Skåne, enligt en folkhälsoenkät i regionen. Systematiskt drogförebyggande arbete och drogtestar i skolor kan ha bidragit.

KLIPPANS KOMMUN

Undersökningen har gjorts bland skolelever i Skånes kommuner i

TEMA:
NARKOTIKAFRI

Ett människoliv

- ▶ Vad vill du göra med resten av ditt liv?
- ▶ Hur kan du bäst uppnå dina mål?

3 argument att avstå cannabis

Hjärnan

Polisen

Pappa och mamma

Tack för att ni lyssnade!

pelle.olsson52@gmail.com

www.pelleolsson.se

www.drugnews.se